

ת"פ 11846/03/15 - מדינת ישראל נגד "גנים" - אספקה טכנית חקלאית ובנין בע"מ, רון נחום

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ת"פ 11846-03-15 מדינת ישראל נ' "גנים" - אספקה טכנית חקלאית ובנין בע"מ ואח'
בפני כבוד השופטת שרה מאירי

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

1. "גנים" - אספקה טכנית חקלאית ובנין בע"מ
2. רון נחום

הנאשמים

הכרעת דין

א. החלטתי **להרשיע** את הנאשם 2 בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום.

אמנה להלן את ההליך והרקע, ואחר כך את טעמי.

הרקע וההליך

ב. כנגד הנאשמת והנאשם הוגש כתב אישום ובו 3 אישומים, כדלקמן:

אישום ראשון

הנאשמת שהעסיקה את העובדים: זמירה רחמים, ת"ז (1.1.1995 - 31.3.2012), ומודי הדר, ת"ז (1.12.2002 - 1.4.2012) (להלן- "**העובדים**", "**העובדת**", "**העובד**", בהתאמה), ניכתה משכרם לחודשים ינואר, פברואר, מרץ 2012 (להלן- "**התקופה**"), סכומי כסף עבור פנסיה (להלן- "**הסכומים**"), אך לא העבירה הסכומים ליעדם בתוך 30 הימים מהיום שבו רואים את השכר שממנו נוכו, כמולן, כאמור בסעיפים 25א, 25ב(ג) לחוק הגנת השכר, התשי"ח-1958 (להלן- "**החוק**"), והנאשם אחראי איפוא, כנושא משרה, משלא פיקח ולא עשה כל שניתן ע"מ למנוע העבירה, עבירה עפ"י סעיפים 26, 25א' ו-25ב(ג) לחוק.

המדובר ב- 6 יחידות עבירה.

עמוד 1

אישום שני

העובדות דלעיל, כשהנאשמת לא שילמה שכר לעובד בגין עבודתו בחודש מרץ 2012 עד ליום 10.4.2012, היום הקובע בו הפך השכר לשכר מולן (להלן- "**היום הקובע**"), וכי הנאשם לא פיקח ולא הוכיח כי עשה כל שניתן כדי למנוע ביצוע העבירה דלעיל, עבירה כנושא משרה, לפי סעיפים 25ב(1) ו- 26 לחוק.

המדובר ביחידת עבירה אחת.

אישום שלישי

העובדות דלעיל, כשהנאשמת לא שילמה לעובד בתום חודש מרץ 2012, פדיון ימי חופשה שהגיע לו בגין תקופת ההעסקה, ללא צידוק מספיק ותוך זמן המתקבל על הדעת והנאשם לא הוכיח כי העבירה נעברה שלא בידיעתו או כי נקט בכל האמצעים הנאותים כדי להבטיח שהוראות החוק בקשר לעבירה הנדונה יקוימו, עבירה לפי סעיפים 29, 13 ו- 28(א)(2) לחוק.

ג. בדיון הקראה שהתקיים בפני כב' השופט א. שגב ב- 1.12.2015, כפרו הנאשמים בעובדות כתב האישום.

הנאשמת הורשעה על ידי כב' השופט א. שגב, בעבירות שבכתב האישום.

ד. ביום 5.4.2016 העידו עדי המאשימה.

יובהר כי חברת מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ, ביקשה להחליף העדה גב' רמון, בְּעֵד מר גיא פלישמן (מששניהם עובדים בחברת מנורה), לאור נסיבותיה הרפואיות (עוד יובהר, כפי שהובהר בדיון, כי כל יתר המסמכים שצורפו, בהם לא צפיתי, נחסו והמזכירות מחקה אותם מה"נט" לאחר הדיון).

לבקשת ב"כ הנאשם (ובהסכמת ב"כ המאשימה) נשמעה עדות הנאשם ב- 12.4.2016.

ב"כ הצדדים סיכמו טענותיהם.

לאחר שהפרוטוקול שהוקלט הוכנס ל"נט המשפט", נתבקש תיקונו, ובהסכמת המאשימה תוקן הפרוטוקול כמבוקש.

ה. העדויות

בנטורה (מנהלת החשבונות החיצונית) העידה כי ערכה את תלושי השכר של העובדים לתקופה (מ/1) 2-). את הנתונים נתנה לה העובדת.

תשבי (עובד "עמיתים") העיד כי לא שולמו תשלומי פנסיה לחודשים אפריל 2011 ועד ינואר 2012 עבור העובדת (מ/3), שאף קיבלה מקרן הפנסיה הודעה על כך (מ/4), וכי נשלח לנאשמת מסמך המודיע לה שלא העבירו הכספים שלהם וכי כספי הפנסיה של העובדת לתקופה - לא הועברו לקרנות הפנסיה. כן אישר כי בעבר, ברוב המקרים, כשהיו פיגורים, הם הושלמו אחר כך.

פליישמן העיד כי קיבל בקשה ממושרד הכלכלה למסור מידע בגין העובד, אז ביקש מהגברת רמון לבדוק ולהעביר התייחסות, וכי לפי המסמכים אין בגין העובד דיווחים ולא קבלת תשלומים בגין התקופה.

העובדת העידה שעבדה אצל הנאשמת 18 וחצי שנים והנאשם היה הבוס שלה. לא שילמו החודשים בתקופה, כשביחס לחודש מרץ 2012 גם לא הכינה דיווח, כי כבר לא היתה. הנאשם חתם על הצ'קים ל- 4 חודשים אחרונים (מרץ, פברואר, ינואר 2012 ודצמבר 2011), אבל לא לפנסיה. היתה שריפה ב- 30.3.2012, לא חתמו על הצ'קים לתקופה (למנורה, + חודש למבטחים הישנה).

בשגרה הכינה ההמחאות למשכורת והפרשות והנאשם חתם. הכינה ההמחאות לכלל העובדים לפני השריפה. אחרי השריפה הנאשם היה עצור.

הנאשם כינס העובדים, קיבלו תלושים ומכתב פיטורין ואחרי כמה זמן התקשרו שתבוא לקחת משכורת טופס 161, שלא היא הכינה.

בפירוק קיבלה מביטוח לאומי, לא הכל, כי צברה הרבה חופש. קיבלה כל שמגיע לה.

העובד עבד כסוכן מכירות בנאשמת. עבודתו הסתיימה לאחר השריפה, בלא שקיבל את שכר מרץ. הגיש תלונה למשרד התמ"ת. כן הגיש תביעה נגד הנאשם, יותר נכון כנגד הנאשמים.

היו כספים שלקוחות היו חייבים והמחאות שניתנו לו הפקיד בבית הדין, כדי להציל חלק מהמגיע לו (משכורת, פנסיה) - מה שלא קיבל.

ההמחאות שהיו בבית הדין, בשל פרוק החברה, הלכו לכנ"ר (הליך 60436-05-12).

לאחר השריפה של העסק, כשאב הנאשם אמר שהנאשם ישלם לעובדים מה שמגיע להם, "תנו לו להשתחרר ממעצר", זימנו את העובדים וקיבלו מעטפות ובהן טופס 106 ותלוש, שאין לו מושג איך הגיעו לסכום שבו. כששאלו היכן הצ'ק, אמרו להם לגשת לביטוח לאומי, ואין לתת להם.

עד לעדותו (5.4.2016) לא קיבל שכר מרץ 2012, פנסיה, יתרת פדיון חופשה 39.27 ימים.

החזיר כבר לנאשמת טלפון, המחאות שקיבל לא שמר בידיו. הלקוחות נתנו לו המחאות כי לא היה למי לתת. כמו קודם, אסף ההמחאות מהלקוחות, כל המחאה שקיבל יומיים-שלושה אחר כך, היה בבית המשפט.

שחורי (מפקח עבודה במשרד הכלכלה) גבה הודעת חשוד (הנאשם) מ- 24.4.2014 (מ/6).

קולבק ארחקר את הנאשם כחשוד ב- 20.5.2013 (מ/7), וב- 23.7.2014 (מ/8).

הנאשם (בעל המניות היחיד בנאשמת), העיד כי ב- 1.4.2012 נשרף כל העסק והוא נעצר בחשד כי גרם לשריפה. ביום השריפה החזיק העובד המחאות בסך כ- 200,000-280,000 ₪, לא גבה המגיע מ- 2-3 לקוחות (לא הוציא להם חשבוניות), שזה 40,000-50,000 ₪ לכל לקוח. כספים אלה זה מה שגרם לקריסתו. היתה מעטפה עם המחאה לעובד, כל העובדים קיבלו והעובד לא היה מוכן לקחתה, אלא אם יקבל כל מה שמגיע לו - ואת זה הנאשם לא יכול היה, כיון שעוד לא עשו לו חשבון. בגלל שנשרף העסק, הלך העובד, לקח את המחאות ועיקל הכל. העובד דרש 300 ומשהו אלף ש"ח, משהו שכלל לא הגיוני.

כינס את העובדים אחרי 7 ימים עד שבועיים אחרי, שיבואו ויקבלו מכתב פיטורים, טופס 106, צ'קים, "כולם קיבלו מה שמגיע" חוץ מהעובד, הבעייתי. העובדת היא שהכינה הפרטים למשכורת שהוכנה על ידי הנהלת חשבונות חיצונית. כמה חודשים לפני השריפה היה איזה שהוא עיכוב, חלון של קושי, תמיד זה תחילת שנה, אז לפעמים מעכבים חודשיים-שלושה, משלמים קנס, אבל אף אחד לא מאבד זכות כשלא משלמים בזמן. משלמים והכל מסתדר. כל העובדים, חוץ מהעובד, קיבלו המחאות שלהם. גם העובדת אמרה שקיבלה כל מה שמגיע לה.

הנאשם אישר כי אמר אמת בהודעותיו (מ/6-8) ורק את האמת. לו העובד לא היה מסרב, היה מקבל לפחות את המשכורת, ולו היה מגלה סבלנות היה מקבל גם את השאר וחוסר הנכונות שלו גרם לתסבוכת כולה. הזמין את העובד לבוא אליו ולקבל הצ'ק, לא שלח לו בדואר כי הדואר של היום, אם בכלל מגיע, מגיע אחרי חדשיים. בחקירה אמרו לו לשלוח בדואר רשום אבל זה הכתובת של הוריו, לא של העובד. לא שלח בדואר רשום. כשנשאל אם העובד קיבל את שכר מרץ 2012 ואת פדיון החופשה - השיב כי לא שילם לעובד שום דבר, בגלל שהעובד לקח הצ'קים ו"עשה לי חור".

העובדים היו אצלו (אצל חברתו) רק פעם אחת ואז קיבלו את הצ'קים. בהליך האזרחי שהגיש נגדו העובד - לא שילם כי לא הגיעו לפשרה, לא שילם לו את מה שרו"ח שלו (של הנאשם/הנאשמת) אמר/שמגיע לעובד - כי העובד רצה את כל הסכום. העובד החזיק אצלו את כל הכסף/עשה לו עיקול. חברתו, הילה, היתה כח עזר לעובדת (שהייתה באבל) והיא הכינה את הצ'קים (לעובדים). הוא לא נכח בביתו כשהוזמנו העובדים. גם כשעומת עם גרסת העובדת, לפיה בסוף אפריל לא קיבלו התשלום, אלא רק בפעם השניה בסוף מאי - משיב הנאשם שהיתה רק פעם אחת, בה קיבלו הכסף - כולם אמרו לו, גם הילה, בת הזוג שלו. הוא חתם על הצ'קים, באו אליו עם פנקס צ'קים שיחתום. אישר כי 3 חודשים לא שולמה פנסיה. העובד אשם ברוב מה שקרה בעסק. הנאשם הגיש המחאות של עובדים (של העובדת ועוד 2 עובדים), שחתמו על קבלת הצ'קים, 3 דוגמאות מבין הצ'קים.

ולהכרעה

אין חולק כי יסודות העבירה הוכחו, באשר לעובדותיהם, משהנאשמת הורשעה.

נותר איפוא לבחון אם הנאשם, כנושא משרה בנאשמת, כמנהל ובעל מניות בה (עובדה בה הודה הנאשם) אחראי כאמור בכתב האישום.

אין חולק כי הנאשם היה מודע היטב לכך כי הנאשמת מבצעת העבירות בהן הורשעה, ולמעשה, לא פיקח ולא מנע ביצוען של העבירות האמורות, כאחריותו כנושא משרה. באשר לניכוי משכר העובדים בתקופה, של הסכומים לפנסיה - אין בפניי, ולו הצדק עובדתי אחד, שיהא בו להסביר מדוע לא הועברו הם ליעדם ובמועד.

בל נשכח כי כתב האישום אינו כולל אישום בגין אי תשלום שכר ינואר-פברואר לעובדים.

משמע, השכר שולם - אלא, את שנוכה משכרם, ולו בחודשיים הראשונים מהתקופה - לא דאג הנאשם להעביר - והכל, כאמור, לפני שיוכל "להטיל האשם" על השריפה (או על העובד שלקח לידי ההמחאות מהלקוחות...), מה שטען, כללית כגרסתו.

ראוי להבהיר - אינני מקבלת טענת הנאשם, כביכול, השריפה או העובד, "אחראים" לעובדות שבכתב האישום - ראשית, כאמור, לפחות ביחס להעברת כספי הפנסיה לחודשי ינואר-פברואר, לא נמנע מהנאשם לדאוג למתחייב בטרם השריפה.

שנית, אין בפניי, ולו עובדה אחת, מוכחת, שתצביע על כך, שעשה כל המתחייב ע"מ לשלם לעובד את שכר מרץ 2012, ע"מ לשלם לו פדיון חופשה בשכר מרץ 2012. אין לשכוח כי הנאשם "רוחץ בנקיון כפיו" בטענה כי קרא לכל העובדים וביניהם "לעובדים" שבפניי ע"מ לשלם להם ואף "מתהדר" בתשובת העובדת כי קיבלה כל המגיע לה(תוך ש"נשכח" כנראה ממנו כי את חלק מהמגיע קיבלה מהמל"ל) - אלא שבראיותיו לא הוכיח, ולו עובדה אחת כטענתו, שלא להזכיר כי סתר הנטען בפניי, לפיו לא בפגישה אחת מדובר. וכי לא בפגישה הראשונה קיבלו עובדיו את שכרם!

בפועל, ברי מ/מ/2 מול נ/3 ובהתייחס לעובדת בלבד (שהרי הצ'ק השני והשלישי לנ/3 אינם מעניין הליך זה שבפניי), מה גם, שאין בהם ולו רמז, מתי אכן קיבלה העובדת את שכר מרץ, מתי חתמה על האישור כי קיבלה השכר! בהכרח, לא נסתרה עדותה של התובעת (כי כך ארע בסוף מאי ובפגישה השנייה).

אלא, שכאמור, ברי מ/מ/2 כי נוכח משכרה למבטחים - והנאשם אף לא מוכיח - ולו ב"הבל פה" - אם ומתי שילם את הכספים שניכה ממנה למבטחים! קרי: משהוכח כי נוכח משכרה בתקופה ונוכה משכר העובד בתקופה כאמור בכתב האישום, והנאשמת הורשעה - אך ברי כי הנאשם, כנושא משרה, לא ביצע המוטל עליו באישום האמור.

כך, בהתייחס לעובד - אין חולק כי לא שולם לו שכר מרץ 2012 וממילא, לא שולם לו פדיון חופשה (ראה מ/1, תלוש מרץ 2012, שאין בו תשלום "פדיון חופשה") ומנגד, ברי כי לעובד נותרה יתרה של

39.27 ימי חופשה - ברי איפוא כי הנאשם לא עשה בהבטים אלה, כחובתו כנושא משרה.

גם בהבט זה אין הנאשם מוכיח דבר - אין בפניי, ולו מתי הזמין את העובד ע"מ לקבל שכרו ואם סרב התובע - מה עשה ע"מ להעביר אליו את המגיע לו, את כל הזכויות עליהן לא חלקה הנאשמת ולא חלק הנאשם כי התובע זכאי להן (כאמור, ולו אלה בכתב האישום!).

והנה - גם כשנשאל הנאשם בחקירתו, מדוע לא שלח בדואר רשום - לא השכיל "לצמצם" נזקיו/אחריותו, ולו בעת האמורה ולהעביר לעובד את שכר מרץ/להעביר למבטחים את שניכה משכרו בתקופה ולשלם, במועד (בתלוש מרץ 2012, ולמצער, מעט אחריו) פדיון חופשה!

והנה - אם הגיש הנאשם את נ/1 - עולה כי העובד הגיש בקשה לעיקול זמני רק ב-31.5.12 - הרבה אחרי שהיה על הנאשמת-המעסיקה לבצע מחויבותיה, כאמור בכתב האישום, וממילא, כך גם הנאשם!

עוד עולה כי "הסבר" הנאשם לעליות ומורדות, מה שגורם לעתים לאיחור המעסיק בביצוע חובותיו, בוסס גם בתצהיר בתמיכה בבקשה. עוד עולה מנ/1 (הגם, מפי העובד) כי ב-22.4.12, בשם הנאשם, כונסו העובדים וניתן להם מכתב פיטורין - אלא, ששכר לא קיבל העובד. ואף אם נקבל כי העובד סרב לקבל שכר מרץ 2012 - ולו ב-22.4.12 (גם זאת אזכיר, באיחור) - לא "טרח" הנאשם לדאוג כי יקבל שכרו בדרך אחרת (ואזכיר, צו עיקול זמני ניתן רק ב-3.6.12, קרי: יותר מחודש מהמועד בו "ניסה" הנאשם לשלם לעובד) - אלא, שאין בכל אלה מענה לכל האישומים, גם לא לעיתויים, שהרי ברי כי גם במועד האמור (22.4), כבר חלף פרק זמן של שבועיים מהמועד לתשלום שבחוק!

אבהיר, ולו למען הסר ספק - גם במועד שמיעת ההליך - טרם שולם לעובד שכר מרץ 2012. והיכן היא פעולתו/היכן מאמציו כנושא משרה - לבצע מחויבויות הנאשמת כמעסיקה!?

עוד אציין: הגם שהסכומים בגין ניכויים לפנסיה - "נמוכים" לעומת שכר העבודה, שלא שולם או מסכום פדיון החופשה - אין הדבר קל בעיני כלל ועיקר, ולא רק משמדובר בזכויות עתידיות של עובדים, אלא משמדובר בכספים שנוכו משכר העובדים, שהוחזקו (מוחזקים) בידי המעסיק - ובאחריות-חובתו של הנאשם!

כך, אין חולק כי לעובד היתה הזכות לעכבון בהמחאות שהחזיק מלקוחות הנאשמת - אלא שהנאשם לא הוכיח כמה זמן (וממתי?) החזיק העובד בהמחאות הנדונות!

אין בפניי כל הצדקה לפעולות הנאשמת (והנאשם) ביחס לעבירות הנטענות - שהרי לו הייתה משלמת את כל הרכיבים שבכתב האישום - ולו ב-22.4 - ספק רב בעיניי, אם בנסיבות, הייתה המאשימה טורחת בהגשת כתב אישום, שמא משב"זוטי" עסקינן - נכון לאותה עת (ודאי לאור השריפה מ-1.4.12)! דא עקא, עד להגשת כתב האישום - 3 שנים לאחר התקופה - לא נמצא לנאשמת ולנאשם לתקן התנהלותם, ובפועל, גם לא בשנה שאחרי הגשת כתב האישום, במהלך ההליך.

על הנאשם, כנושא משרה בנאשמת, מוטלות חובות ובכללן אלה שפורטו בכתב האישום.

אין בפניי כי פעל כחובתו, או כי פעל ע"מ שהנאשמת תתקן את עבירותיה.

בנסיבות אלה ולאחר ששקלתי כל אלה - החלטתי להרשיע את הנאשם בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום.

טיעונים לעונש ביום 7.6.16 בשעה 11:30.

ניתנה היום, י"ח אייר תשע"ו, 26 מאי 2016, בהעדר הצדדים

שרה מאירי, שופטת